

OBSAH

Úvodem — RSDr. Mária Trvalová, předsedkyně ústředného výboru
Odborového svazu pracovníků textilního, oděvního a kožedělného
průmyslu, Praha 27

Pozdravný projev ÚRO — RSDr. Miroslav Španiel, tajemník ÚRO,
Praha 31

Pozdravný projev ministerstva průmyslu ČSR — Otto Šilhavý,
náměstek ministra průmyslu ČSR, Praha 35

Pozdravný projev podniku Tepna, bavlnářské závody, n. p.
v Náchodě — Jaroslav Jezbera, podnikový ředitel, Náchod 39

Referáty

Dějiny závodů — významný nástroj komunistické výchovy —
doc. RSDr. Antonín Faltys, CSc., Ústav marxismu-leninismu
ÚV KSČ, Praha 45

*Historie, problematika a postavení československého textilního
průmyslu od roku 1918 do současnosti* — Dr. ing. h. c. Václav
Rohlena, hrdina socialistické práce, Ústí nad Orlicí 57

Koreferáty

Dejiny a súčasnosť textilného priemyslu na Slovensku —
PhDr. Katarina Vadkertiová, CSc., PhDr. Alena Bartlová, CSc.,
Ústav historických vied SAV, Bratislava 71

*Z činnosti krajských komisií dějin závodů (s ohledem především
na zkušenosť z práce východočeské komise dějin závodů)* —
PhDr. Jiří Netík, člen předsednictva Komise pro dějiny závodů
v ČSSR, Nové Město nad Metují 83

Práce a plány Komise pro dějiny závodů v ČSSR — Václav Pubal,
předseda Komise pro dějiny závodů v ČSSR, Praha 89

Boj textilního dělnictva na Náchodsku — Miroslav Borůvka, PhDr.
Ladislav Hladký, Tepna Náchod 99

<i>Činnosť a ďalšie perspektívy práce KDZ na Slovensku —</i> doc. PhDr. František Tomek, CSc., predseda slovenské Komisie pre dejiny závodov, Bratislava	111
<i>Revoluční a pokrokové tradice textilních dělníků v oblasti</i> <i>východních Čech —</i> doc. PhDr. Jiří Frajdl, CSc., pedagogická fakulta, Hradec Králové	119
Diskusní příspěvky	
<i>Z historie pracovní iniciativy a pracovních úspechů československých</i> <i>textilářů —</i> Anna Bulíčková-Vacková, Hradec Králové	131
<i>Revolučné tradície rybárpoľskej textilky a dnešok —</i> ing. Ladislav Hámor, podpredseda ZV ROH n. p. Bavlnárske závody V. I. Lenina, Ružomberok	137
<i>Zkušenosti z dějin závodů Tepna Hronov —</i> Jiří Souček, ředitel závodu Tepna 07, Hronov	141
<i>Od Cvernovky a Danubiusky k dnešnímu Závodom Medzinárodného dňa</i> <i>žien —</i> Vilim Apfel, redakcia Naše slovo, Závody MDŽ,n. p., Bratislava	145
<i>Rozvoj podniku Makyta Púchov, početný kvalifikačný rast jeho</i> <i>pracovníkov —</i> Mária Behrová, tajomníčka ZV ROH, n. p. Makyta Púchov	149
<i>Práce na dějinách lnářství v českých zemích —</i> PhDr. Karel Shrbený, PhDr. Vladimír Wolf, generální ředitelství VHJ Lnářský průmysl, Trutnov	153
<i>K dějinám textilního průmyslu na Brněnsku —</i> doc. PhDr. Otakar Franěk, CSc., Muzeum dělnického hnutí, Brno	157
<i>Uplatnění sovětských pracovních metod —</i> Hedvika Pešková, hrdinka socialistické práce, Mostek	161
<i>Poznanie dejín vlastného závodu — východisko všestrannej</i> <i>aktivity mladých nových pracovníkov —</i> Ján Poliak, ekonomický námestník n. p. Tatralan, Ianárske závody, Kežmarok	165
<i>Mladé dějiny n. p. Jitex, Písek a jeho přínos národnímu hospodářství —</i> Miroslav Kasal, generální ředitelství VHJ Pletařský průmysl, Písek	169
<i>Z minulosti oděvního průmyslu na Prostějovsku —</i> PhDr. Miloš Kvapil, Výzkumný ústav oděvní, Prostějov	175
<i>Vedení podnikové kroniky TZ VŘSR se zvláštním zřetelem na leta</i> 1979—1982 — Radoslav Spáčil, ředitel muzea Třineckých železáren	181

CONTENU

Introduction — RSDr. Mária Trvalová, présidente du Comité central de la Fédération syndicale des travailleurs de l'industrie textile, du vêtement et du cuir, Praha	27
Allocation d'inauguration au nom du Comité central des Syndicats. — RSDr. Miroslav Španiel — secrétaire du CCS, Praha	31
Allocation d'inauguration au nom du Ministère de l'Industrie de la République socialiste tchèque — Otto Šilhavý, vice-ministre de l'Industrie, Praha	35
Allocation d'inauguration de l'entreprise Tepna, entreprise cotonnière, entreprise nationale à Náchod — Jaroslav Jezbera, directeur de l'entreprise, Náchod	39

Exposés

Histoire des- entreprises- instrument essentiel de la formation communiste — doc. RSDr. Antonín Faltys, CSc., Institut de marxisme-léninisme du Comité central du Parti communiste de Tchécoslovaquie, Praha	45
Histoire, problèmes et situation de l'industrie cotonnière depuis les années 1918 jusqu'à aujourd'hui — Dr. Ing. H. C. Václav Rohlena, héros du travail socialiste, Ústří nad Orlicí	57

Exposés complémentaires

L'histoire et le présent de l'industrie textile en Slovaquie — PhDr. Katarina Vadkertyová, CSc., et PhDr. Alena Bartlová, CSc., Institut d'histoire de l'Académie des Sciences slovaque, Bratislava	71
Sur l'activité des commissions régionales d'histoire des entreprises (en particulier les expériences acquises par les commissions d'histoire des entreprises de l'Est de la Bohême) — PhDr. Jiří Netík, membre du présidium de la Commission pour l'histoire des entreprises de la République socialiste tchécoslovaque, Nové Město nad Metují	83
Le travail et les plans de la Commission pour l'histoire des entreprises de la République socialiste tchécoslovaque — Václav	

Pubal, président de la Commission pour l'histoire des entreprises en RST, Praha	89
La Lutte des ouvriers du textile dans la région de Náchod — Miroslav Borůvka, PhDr. Ladislav Hladký, Tepna Náchod	99
Activité et nouvelles perspectives du travail dans les Commissions pour l'histoire des entreprises en Slovaquie — doc. PhDr. František Tomek, CSc., président de la Commision slovaque pour l'histoire des entreprises, Bratislava	111
Traditions révolutionnaires et progressistes des ouvriers du textile de l'Est de la Bohême — doc. PhDr. Jiří Frajdl, CSc., faculté pedagogique, Hradec Králové	119
Interventions lors de la discussion	
A propos de l'histoire de l'initiative au travail et des succès professionnels des travailleurs du textile tchécoslovaques — Anna Bulíčková-Vacková, Hradec Králové	131
Traditions révolutionnaires de l'industrie textile Rybárpole et son présent — ing. Ladislav Hámor, président du comité d'entreprise du Mouvement syndical révolutionnaire, Bavlárske závody V. I. Lenina [Entreprise cotonnière V. I. Lénine], Ružomberok	137
Expérience tirées de l'histoire de l'entreprise Tepna Hronov — Jiří Souček, directeur de l'entreprise Tepna 07	141
Depuis la Cvernovka et la Danubiuska jusqu'à l'entreprise actuelle Závody Medzinárodného dňa žien [Journée Internationale des Femmes] — Viliam Apfel, rédaction du journal Naše slovo, Závody MDŽ [Enrteprise de la JIF], entreprise nationale, Bratislava	145
L'évolution de l'entreprise Makyta Púchov, élévation multiple de la qualification professionnelle de ses travailleurs — Mária Béhrová, secrétaire du Comité d'entreprise du Mouvement syndical révolutionnaire, Makyta Púchov	149
Travaux sur l'histoire de l'industrie linière en Bohême et Moravie — PhDr. Karel Shrbený, PhDr. Vladimír Wolf, direction générale de l'Industrie linière, Trutnov	153
A propos de l'industrie linière dans la région de Brno — doc. PhDr. Otakar Franěk, CSc., Brno	157
Mise en valeur des méthodes de travail soviétiques — Hedvika Pešková, héroïne du travail socialiste, Mostek	161
La connaissance de l'histoire de notre propre entreprise — fondement de l'activité multiple des jeunes et des nouveaux employés — Ján Poliak, directeur économique adjoint, Tatralan, entreprise nationale linière, Kežmarok	165

Histoire moderne de l'entreprise nationale Jitex, Písek, et son apport à l'économie nationale — Miroslav Kasal, direction générale de l'industrie de bonneterie, Písek	169
Sur le passé de l'industrie du vêtement dans la région de Prostějov — PhDr. Miloš Kvapil, Institut de recherches de l'industrie du vêtement, Prostějov	175
Tenue de la chronique d'entreprise des Usines sidérurgiques de Třinec VŘSR (Grande révolution socialiste d'Octobre) en soulignat les années 1979—1982 — Radoslav Spáčil, directeur du musée des Usines sidérurgiques Třinec	181
Bref aperçu de l'histoire de la production des colorants pour textile — PhDr. Marta Kohárová, chaire d'histoire de la faculté pédagogique, Hradec Králové	185
A propos de l'apport des musées dans l'élaboration de l'histoire des entreprises et de l'élaboration de l'histoire de l'industrie textile pendant les années 1918—1938 — doc. PhDr. Jiří Procházka, Musée régional, Teplice	189
Ladislav et Antonín Zápotocký à Náchod (Conditions de vie des ouvriers du textile de la région de Náchod au cours du dernier centenaire) — Věra Sekotová, Archives d'Etat régionaux, Zámrsk	193
Elaboration de l'histoire des machines et installations textiles — Lubomír Bauer, Musées technique de Brno	197
Les syndicats et l'histoire des entreprises à Tepna — Marie Jančíková, présidente du comité d'entreprise du Mouvement syndical révolutionnaire de Tepna, Náchod	199
Les archives d'entreprise du secteur du textile dans l'Est de la Bohême et les possibilités de mise en valeur du fonds des archives — Marie Lohniská, archives d'Etat régionaux, Zámrsk	203
La grève de Varnsdorf — Zdeněk Novotný, technicien diplômé, directeur adjoint de l'entreprise Velveta, Varnsdorf	207
Lutte des ouvriers du textile de la région Frýdek-Místek sous la république bourgeoise — Bohuslav Kafka, membre émérite du Parti communiste de Tchécoslovaquie, Frýdek-Místek	211
Processus de la nationalisation de l'industrie lainière dans la région de Brno — JUDr. S. Otoupalík, direction générale de l'Industrie lainière, Brno	219
L'avenir de l'histoire des entreprises — doc. PhDr. Václav Jíša, CSc., Institut de marxisme-léninisme du Comité central du Parti communiste de Tchécoslovaquie, Praha	225

Ethnographie des ouvriers du textile — PhDr. Jarmila Šťastná, Institut d'ethnographie et de folklore auprès de l'Académie des Sciences tchécoslovaques, Praha	229
Revue des fonds d'archives concernant l'industrie textile déposés dans la section III des Archives d'Etat régionaux de Zámrsk Vlasta Šimková, Archives d'Etat régionaux, Zámrsk	233
Le mouvement révolutionnaire et le présent de l'entreprise nationale Merina à Trenčín — Paula Zbudilová, présidente du comité d'entreprise du Mouvement syndical révolutionnaire, Trenčín	237
La compétition socialiste dans l'entreprise Texlen 25, Rtyň — Pěvuše Ježková, héroïne du travail socialiste, Rtyň v Podkrkonoší	241
Allocution de clôture — Václav Pubal, président de la Commission pour l'histoire des entreprises, Praha	243
Resumé	245

INDICE

Prólogo — RSDr. Mária Trvalová, presidenta del Comité Central de la Unión Sindical de los Trabajadores de las Industrias Textil, de Confección y de Elaboración de Cueros, Praha	27
Alocución del MSR — RSDr. Miroslav Španiel, secretario del MSR, Praha	31
Alocución del Ministerio de Industria de la R. S. Checa — Otto Šilhavý, viceministro de Industria, Praha	35
Alocución de la empresa Tepna, fábricas algodoneras, empresa nacional, Náchod — Jaroslav Jezbera, director de empresa, Náchod	39

Informes

Historia de las fábricas — instrumento significativo de la educación comunista — docente RSDr. Antonín Faltys, CSc., Instituto del Marxismo-leninismo del CC del PCCh, Praha	45
Historia, problemática y situación de la industria textil checoslovaca en el período de 1918 a la época actual — Dr. ing. h. c. Václav Rohlena, héroe del trabajo socialista, Ústí n. Orlicí	57

Ponencias

Historia y actualidad de la industria textil en Eslovaquia — PhDr. Katarina Vadkertyová, CSc. y PhDr. Alena Bartlová, CSc., Instituto Historiográfico de la ACE, Bratislava	71
Actividades de las Comisiones Regionales de la Historia de las Fábricas (enfocando en particular las experiencias del trabajo de la Comisión de la Historia de las Fábricas de la Región de Bohemia Oriental) — PhDr. Jiří Netík, miembro de la presidencia de la Comisión para la Historia de las Fábricas en la RSCh, Nové Město nad Metují	83

Trabajo y planes de la Comisión para la Historia de las Fábricas en la RSCh — Václav Pubal, presidente de la Comisión para la Historia de las Fábricas en la RSCh, Praha	89
Lucha de los obreros textiles en el distrito de Náchod — Miroslav Borůvka, PhDr. Ladislav Hladký, Tepna Náchod	99
Actividades y las siguientes perspectivas del trabajo de las CHF en Eslovaquia — docente PhDr. František Tomek, CSc., presidente de la Comisión eslovaca de la Historia de las Fábricas, Bratislava	111
Tradiciones revolucionarias y progresistas de los obreros textiles en la región de Bohemia oriental — docente PhDr. Jiří Frajdl, CSc., Facultad de Pedagogía, Hradec Králové	119
Intervenciones	
Historia de la iniciativa laboral y de los éxitos laborales de los obreros textiles checoslovacos — Anna Bulščková-Vacková Hradec Králové	131
Tradiciones revolucionarias de la fábrica textil en Rybarpole y la época actual — Ing. Ladislav Hámor, vicepresidente del CE del MSR, Fábricas Algodoneras V. I. Lenin, Ružomberok	137
Experiencias de la historia de la fábrica Tepna Náchod — Jiří Souček, director de la fábrica Tepna 07	141
De las fábricas Cvernovka y Danubiuska a los actuales Establecimientos del Día Internacional de la Mujer, empresa nacional, Bratislava	145
Desarrollo de la empresa Makyta Púchov, crecimiento de la calificación de numerosos trabajadores de la empresa — Mária Behrová, secretario del CC del MSR, Makyta Púchov	149
Labores realizadas en la historia del cultivo y de la industria de lino en los países bohémicos — PhDr. Karel Shrbený, PhDr. Vladimír Wolf, dirección general de la Industria de Lino, Trutnov	153
A propósito de la industria textil en la región de Brno — docente PhDr. Otakar Franěk, CSc., El museo del movimiento obrero, Brno	157
Aplicación de los métodos de trabajo soviéticos — Hedvika Pešková, héroe del trabajo socialista, Mostek	161
Reconocimiento de la historia de la fábrica propia — punto de partida de la actividad universal de los trabajadores jóvenes	

y nuevos — Ján Poliak, vicedirector económico de la empresa nacional Tatrajan, Fábricas de Lino, Kežmarok	165
La historia joven de la empresa nacional Jitex, Písek y su aporte a la economía nacional — Miroslav Kasal, dirección general de la Industria de Géneros de Punto, Písek	169
Del pasado de la industria de confección en el distrito de Prostějov — PhDr. Miloš Kvapil, Instituto de Investigación de Confección, Prostějov	175
El modo de llevar la crónica de empresa de las FST de la GRSO con enfoque especial de los años 1979—1982 — Radoslav Spáčil, director del museo de las Fábricas Siderúrgicas de Třinec	181
Un vistazo breve en la historia de la producción de colorantes textiles — PhDr. Marta Kohárová, cátedra de la historia de la Facultad de Pedagogía, Hradec Králové	185
Aporte de los museos a la redacción de la historia de las fábricas y compilación de la historia de la industria textil de 1918 a 1938 — docente PhDr. Jiří Procházka, Museo Regional, Teplice	189
Ladislav y Antonín Zápotocký en Náchod (Condiciones de vida de los obreros textiles en los últimos cien años) — Věra Sekotová, Archivo Estatal Regional, Zámrsk	193
Compilación de la historia de máquinas y equipos textiles — Lubomír Bauer, Museo Técnico de Brno	197
Los sindicatos y la historia de las fábricas en Tepna — Marie Jančíková, presidenta del comité de empresa del MSR, Tepna Náchod	199
Archivos de empresa de la rama textil en la Región de Bohemia Oriental y posibilidades de la explotación de los materiales archivados — Marie Lohniská, Archivo Estatal Regional, Zámrsk	203
La huelga de Varnsdorf — Zdeněk Novotný, técnico diplomado, vicedirector de la empresa Velvet, Varnsdorf	207
Lucha de los obreros textiles del distrito Frýdek-Místek en el período de la república burguesa — Bohuslav Kafka, miembro emérito del PCCh, Frýdek-Místek	211
El proceso de nacionalización en la industria lanera de la región de Brno — JUDr. S. Otoupalík, dirección general de la Industria Lanera, Brno	219

El futuro de la historia de las fábricas — docente PhDr. Václav Jiša, CSc., Instituto del Marxismo-leninismo del CC del PCCh, Praha	225
Etnografía de los obreros textiles — PhDr. Jarmila Šťastná, Instituto de Etnografía y Folclore de la ACCCh, Praha	229
Resumen de los fondos de archivo relativos a la industria textil depositados en la IIIa sección del Archivo Estatal Regional, Vlasta Šimková, Archivo Estatal Regional, Zámrsk	233
El movimiento revolucionario y la época actual en la empresa nacional Merina de Trenčín — Paula Zbudilová, presidenta del CC del MSR, Trenčín	237
La emulación socialista en la fábrica Texlen 25, Rtyně — Pěvuše Ježková, héroe del trabajo socialista, Rtyně v Podkrkonoší	241
Palabra de clausura — Václav Pubal, presidente de la CHF, Praha	243
Résumenes — en ruso	245

INHALT

Zur Einleitung — Dr. rer. sc. Mária Trvalová, Vorsitzende des Zentralvorstands des Gewerkschaftsverbandes der Beschäftigten in der Textil-, Bekleidungs- und Lederverarbeitungsindustrie, Praha	27
Begrüßungsworte — Zentralrat der Gewerkschaften — Dr. rer. sc. Miroslav Španiel — Sekretär des Zentralrats der Gewerkschaften, Praha	31
Begrüßungsworte — Ministerium für Industrie der ČSR — Otto Šilhavý, Stellvertreter des Ministers für Industrie, Praha	35
Begrüßungsworte — Nationalunternehmen Tepna, Baumwollwerke in Náchod — Jaroslav Jezbera, Betriebsdirektor, Náchod	39

Referate

Geschichte der Betriebe — ein wichtiges Instrument der kommunistischen Erziehung — Doz. Dr. rer. sc. Antonín Faltys, Cand. sc., Institut des Marxismus-Leninismus des ZK der KPTsch, Praha	45
Geschichte, Problematik und Stellung der tschechoslowakischen Textilindustrie seit 1918 bis zur Gegenwart — Dr. Dipl. Ing. h. c. Václav Rohlena, Held der sozialistischen Arbeit, Ústí n. O.	57

Koreferate

Geschichte und Gegenwart der Textilindustrie in der Slowakei — Dr. phil. Katarina Vadkertyová, Cand. sc. und Dr. phil. Alena Bartlová, Cand. sc., Institut für Geschichte der Slowakischen Akademie der Wissenschaften, Bratislava	71
Aus der Tätigkeit der Bezirkskommissionen für Geschichte der Betriebe (unter Einbeziehung der Erfahrungen der entsprechenden Kommission im Ostböhmischen Bezirk) — Dr. phil. Jiří Netík, Mitglied des Vorstands der Kommission für Geschichte der Betriebe in der ČSSR, Nové Město nad Metují	83

Arbeit mit den Plänen der Kommission für Geschichte der Betriebe in der ČSSR — Václav Pubal, Vorsitzender der Kommission für Geschichte der Betriebe in der ČSSR, Praha	89
Kampf der Textilarbeiter im Gebiet von Náchod — Miroslav Borůvka, Dr. phil. Ladislav Hladký, Nationalunternehmen Tepna, Náchod	99
Tätigkeit und weitere Perspektiven der Arbeit der Kommission für Geschichte der Betriebe in der Slowakei — Doz. Dr. phil. František Tomek, Cand. sc., Vorsitzender der slowakischen Kommission für Geschichte der Betriebe, Bratislava	111
Revolutionäre und fortschrittliche Traditionen der Textilarbeiter im Gebiet von Ostböhmen — Doz. Dr. phil. Jiří Frajdl, Cand. sc., Pädagogische Fakultät, Hradec Králové	119
Diskussionsbeiträge	
Aus der Geschichte der Arbeitsinitiative und der Arbeitserfolge der tschechoslowakischen Textilwerker — Anna Bulíčková- Vacková, Hradec Králové	131
Revolutionäre Traditionen der Textilfabrik „rybářská textilka“ und die Gegenwart — Dipl.-Ing. Ladislav Hámor, Vorsitzender der Betriebsgewerkschaftsleitung W.-I.-Lenin-Baumwollwerke, Ružomberok	137
Erfahrungen aus der Geschichte des Nationalunternehmens Tepna Hronov — Jiří Souček, Direktor des Betriebs Tepna 07, Hronov	141
Von der Cvernovka und Danubiuska zu den heutigen Werken des Internationalen Tages der Frauen — Viliam Apfel, Redaktion der Betriebszeitschrift Naše slovo, Závody MDŽ, National- unternehmen, Bratislava	145
Entwicklung des Betriebs Makyta Púchov, Qualifikationswachstum der Beschäftigten — Mária Behrová, Sekretärin der Betriebs- gewerkschaftsleitung, Makyta Púchov	149
Arbeit an der Geschichte der Leinenerzeugung in den tschechi- schen Ländern — Dr. phil. Karel Shrbený, Dr. phil. Vladimír Wolf, Generaldirektion Lánský průmysl (Leinenindustrie), Trutnov	153
Zur Geschichte der Textilindustrie im Gebiet von Brno — Doz. Dr. phil. Otakar Franěk, Cand. sc., Museum der Arbeiterbewegung, Brno	157

<i>Stručné nahlédnutí do dějin výroby textilních barviv</i> — PhDr. Marta Kohárová, katedra historie pedagogické fakulty, Hradec Králové	185
<i>O podílu muzeí na zpracování dějin závodů a o zpracování dějin textilního průmyslu 1918—1938</i> — doc. PhDr. Jiří Procházka, Krajské muzeum, Teplice	189
<i>Ladislav a Antonín Zápotocký v Náchodě</i> [Životní podmínky textilních dělníků Náchodska za posledních sto let] — Věra Sekotová Státní oblastní archív, Zámrsk	193
<i>Zpracování historie textilních strojů a zařízení</i> — Lubomír Bauer, Technické muzeum v Brně	197
<i>Odbory a dějiny závodů v Tepně</i> — Marie Jančíková, předsedkyně podnikového výboru ROH Tepna, Náchod	199
<i>Podnikové archivy textilního odvětví ve Východočeském kraji a možnosti využívání archiválií</i> — Marie Lohniská, Státní oblastní archív, Zámrsk	203
<i>Varnsdorfská stávka</i> — Zdeněk Novotný, dipl. techn., náměstek ředitele podniku Velveta, Varnsdorf	207
<i>Boj textilního dělnictva Frýdecko-Místeka v době buržoazní republiky</i> — Bohuslav Kafka, zasloužilý člen KSČ, Frýdek-Místek	211
<i>Znárodňovací proces ve vlnařském průmyslu na Brněnsku</i> — JUDr. S. Otoupalík, generální ředitelství VHJ Vlnařský průmysl, Brno	219
<i>Budoucnost dějin závodů</i> — doc. PhDr. Václav Jiša, CSc., Ústav marxismu-leninismu ÚV KSC, Praha	225
<i>Etnografie textilního dělnictva</i> — PhDr. Jarmila Šťastná, Ústav etnografie a folkloristiky ČSAV, Praha	229
<i>Přehled o archivních jondech k textilnímu průmyslu, uložených ve III. oddělení Státního oblastního archívu v Zámrsku</i> — Vlasta Šimková, Státní oblastní archív, Zámrsk	233
<i>Revolučné hnutie a súčasnosť v n. p. Merina Trenčín</i> — Paula Zbudilová, predsedkyně ZV ROH, Trenčín	237
<i>Socialistická soutěž v závodě Texlen 25, Rtyň</i> — Pěvuše Ježková, hrdeinka socialistické práce, Rtyň v Podkrkonoší	241
<i>Závěrečné slovo</i> — Václav Pubal, předseda Komise pro dějiny závodů v ČSSR, Praha	243
<i>Résumé</i>	245

Durchsetzung sowjetischer Arbeitsmethoden — Hedvika Pešková, Heldin der sozialistischen Arbeit, Mostek	161
Die Geschichte des eigenen Betriebs — Ausgangspunkt zur allseitigen Aktivität der jungen und neuen Mitarbeiter — Ján Poliak, ökonomischer Stellvertreter des Generaldirektors des National- unternehmens Tatralan, Žanárske závody, Kežmarok	165
Junge Geschichte des Nationalunternehmens Jitex Písek und ihr Beitrag zur Volkswirtschaft — Miroslav Kasal, Generaldirektor Pletařský průmysl, Písek	169
Aus der Vergangenheit der Bekleidungsindustrie im Gebiet von Prostějov — Dr. phil. Miloš Kvapil, Forschungsinstitut für die Bekleidungsindustrie Prostějov	175
Führung einer Betriebschronik TŽ VŘSR unter besonderer Berück- sichtigung der Jahre 1979—1982 — Radoslav Spáčil, Direktor des Museums der Třinecer Eisenwerke	181
Kurzer Einblick in die Geschichte der Textilfarbstoff-Herstellung — Dr. phil. Marta Kohárová, Lehrstuhl für Geschichte der Pädago- gischen Fakultät Hradec Králové	185
Über den Anteil der Museen an der Bearbeitung der Geschichte der Betriebe und an der Bearbeitung der Geschichte der Textil- industrie 1918—1938 — Doz. Dr. phil. Jiří Procházka, Bezirks- museum Teplice	189
Ladislav und Antonín Zápotocký in Náchod (Lebensbedingungen der Textilarbeiter im Raum von Náchod in den letzten 100 Jahren) — Věra Sekotová, Staatliches Regionalarchiv, Zámrsk	193
Bearbeitung der Geschichte der Textilmaschinen und -ausrüstungen — Lubomír Bauer, Technisches Museum Brno	197
Gewerkschaften und Geschichte der Betriebe im National- unternehmen Tepna — Marie Jančíková, Vorsitzende der Unter- nehmensgewerkschaftsleitung Tepna, Náchod	199
Betriebsarchive des Textilindustriezweigs im Ostböhmischen Bezirk und die Möglichkeit der Nutzung der Archivalien — Marie Loh- niská, Staatliches Regionalarchiv, Zámrsk	203
Der Varnsdorfer Streik — Zdeněk Novotný, Diplomtechniker, Stellvertreter des Direktors von Velveta, Varnsdorf	207
Kampf der Textilarbeiter im Raum von Frýdek-Místek in der Zeit der bürgerlichen Republik — Bohuslav Kafka, Verdientes Mitglied der KPTsch, Frýdek-Místek	211

Nationalisierungsprozess in der Wollindustrie im Gebiet von Brno — Dr. Jur. S. Otoupalík, Generaldirektion der Wollindustrie [Vlnařský průmysl], Brno	219
Zukunft der Geschichte der Betriebe — Doz. Dr. phil. Václav Jiša, Cand. sc., Institut des Marxismus-Leninismus des ZK der KPTsch, Praha	225
Ethnographie der Textilarbeiterschaft — Dr. phil. Jarmila Šťastná, Institut für Ethnographie und Folkloristik der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften, Praha	229
Übersicht über die Archivfonds zur Textilindustrie, die sich in der III. Abteilung des Staatlichen Regionalarchivs in Zámrsk befinden — Vlasta Šimková, Staatliches Regionalarchiv, Zámrsk	233
Die revolutionäre Bewegung und die Gegenwart im Nationalunternehmen Merina in Trenčín — Paula Zbudilová, Vorsitzende der Betriebsgewerkschaftsleitung, Trenčín	237
Der sozialistische Wettbewerb im Nationalunternehmen Texlen Rtyň — Pěvuše Ježková, Heldin der sozialistischen Arbeit, Rtyň v Podkrkonoší	241
Schlusswort — Václav Pubal, Vorsitzender der Kommission für Geschichte der Betriebe, Praha	243
Zusammenfassung in Russisch	245

СОДЕРЖАНИЕ

Вступление - д-р Мария Трвалова, председатель Центрального комитета профессионального союза работников текстильной, швейной и кожевенной промышленности, Прага	27
Приветственная речь Центрального совета профсоюзов - д-р Мирослав Шпаниель, секретарь Центрального совета профсоюзов, Прага	31
Приветственная речь министерства промышленности ЧСР - Отто Шилгавы, заместитель министра промышленности, Прага	35
Приветственная речь предприятия Тепна, хлопчатобумажные заводы нац. предпр. г. Наход - Ярослав Езбера, директор предприятия, Наход	39
Доклады	
История заводов - знаменательное орудие коммунистического воспитания, доцент - д-р Антонин Фальтыс, канд. наук, Институт марксизма-ленинизма ЦК КПЧ, Прага	45
История, проблематика и положение чехословацкой текстильной промышленности с 1918 года до настоящего времени - д-р инж Вацлав Роглена, Герой Социалистического Труда, Усти-на-Орлице	57
Содоклады	
История и современность текстильной промышленности в Словакии - д-р Катарина Вадкертирова, канд. наук, и д-р Алена Бартлова, канд. наук, Институт истории САН, Братислава	71
Из деятельности областных комиссий истории заводов в Восточно-чешской области - д-р Иржи Нетик, член президиума комиссии по истории заводов в ЧССР, Нове Место на Метуе	83
Работа и планы Комиссии по истории заводов в ЧССР - Вацлав Пубал, председатель Комиссии по истории заводов в ЧССР, Прага	89
Борьба текстильщиков в Находской области - Мирослав Борувка, д-р Ладислав Гладки, Тепна, Наход	99
Деятельность и дальнейшие перспективы работы КИЗ в Словакии - доцент, д-р Франтишек Томек, канд. наук, председатель словацкой Комиссии по истории заводов, Братислава	111

Революционные и прогрессивные традиции текстильщиков в области

Восточной Чехии - доц. д-р Иржи Фрайдл, канд. наук,

педагогический институт, Градец-Кралове . . . . .

119

Выступления в прениях

Из истории трудовой инициативы и трудовых успехов чехословацких

текстильщиков - Анна Буличкова-Вашкова, Градец-Кралове . . . . .

131

Революционные традиции рибарпольской текстильной фабрики

и современность - инж. Ладислав Гамор, заместитель

председателя ЗК РОГ Хлопчатобумажные заводы им. В. И. Ленина,

Ружомберок . . . . .

137

Опыт из истории завода Тепна Гронов - Иржи Соучек, директор

завода Тепна 07 . . . . .

141

От Цверновки и Данубиуски к современным Заводам им.

Международного дня женщин - Вилиам Апфель, редакция

Наше слово, Заводы МДЖ, нац. предприятие, Братислава . . . . .

145

Развитие предприятия Макита Пухов, многочисленный рост

квалификации его работников - Мария Бегрова, секретарь ЗК

РОГ, Макита Пухов . . . . .

149

Работа над историей льняной промышленности в чешских землях -

д-р Карел Сгрбены, д-р Владимир Вольф, генеральная дирекция

Льняной промышленности, Трутнов . . . . .

153

К истории текстильной промышленности в области Брно -

доцент, д-р. Отакар Франек, канд. наук, Брно . . . . .

157

Применение советских методов работы - Гедвика Пешкова, Герой

Социалистического Труда, Мостек . . . . .

161

Познание истории своего завода - исходный пункт всесторонней

активности молодых и новых работников - Ян Поляк, заместитель

директора по экономике, нац. предприятие Татралян, Льняные

заводы, Кежмарок . . . . .

165

Новая история нац. предпр. Итекс, Писек и его вклад

в народное хозяйство - Мирослав Касал, генеральная дирекция

Вязальной промышленности, Писек . . . . .

169

Из прошлого швейной промышленности в области Простеёв -

д-р Милош Квапил, Научно-исследовательский институт швейной

промышленности, Простеёв . . . . .

175

Ведение хроники предприятия Тршинецкий металлургический

завод им. Великой Октябрьской социалистической революции

с особым упором на период 1979-82гг. - Радослав Спашил,

директор музея Тршинецкого металлургического завода,

Тршинец . . . . .

181

Краткий взгляд на историю производства текстильных красителей - д-р Марта Когарова, кафедра истории педагогического института, Градец-Кралове	185
О вкладе музеев в разработку истории заводов и о разработке истории текстильной промышленности за период 1918 - 1938 гг. - доц. д-р Иржи Прохазка, Областной музей, Теплице	189
Ладислав и Антонин Запотоцкие в Находе (Условия жизни текстильщиков Находской области за последние сто лет) - Вера Секотова, Государственный областной архив, Замрск	193
Разработка истории текстильных станков и оборудования - Любомир Бауэр, Технический музей в Брно	197
Профсоюзы и история заводов в Тепне - Мария Янчикова, председатель местного комитета РПД Тепна, Наход	199
Заводские архивы текстильной отрасли в Восточночешской области и возможности использования архивных документов - Мария Логниска, Государственный областной архив, Замрск	203
Варнсдорфская забастовка - Зденек Новотны, дипл. тех., заместитель директора предприятия Вельвета, Варнсдорф	207
Борьба текстильных рабочих области фридек-Мистек в период буржуазной республики - Богуслов Кафка, заслуженный член КПЧ, Фридек-Мистек	211
Процесс национализации в шерстяной промышленности в области Брно - д-р С. Отоупалик, генеральная дирекция Шерстяной промышленности, Брно	219
Будущее истории заводов - доц. д-р Вацлав Иша, канд. наук, Институт марксизма-ленинизма ЦК КПЧ, Прага	225
Этнография текстильных рабочих - д-р Ярмила Счастна, Институт этнографии и фольклористики ЧАН, Прага	229
Представление о архивных фондах к текстильной промышленности, помещенных в III отделении Государственного областного архива в Замрске - Власта Шимкова, Государственный областной архив, Замрск	233
Революционное движение и современность на нац. предпр. Мерина в Тренчине - Паула Збудилова, председатель МК РПД, Тренчин	237
Социалистическое соревнование на заводе Текслен 25, Ртыне - Певуш Ежкова, Герой Социалистического Труда, Ртыне в Подкрконоши	241
Заключительное слово - Вацлав Пубал, председатель КИЗ, Прага	243
Резюме	245

CONTENTS

Opening Address — RSDr. Mária Trvalová, Chairman of the Central Committee of Textile, Clothing and Leather Industry Workers' Trade Union, Praha	27
A Salutatory Speech of the Central Council of Trade Union. — RSDr. Miroslav Španiel, Secretary of the Central Council of Trade Unions, Praha	31
A Salutatory Speech of the Ministry of Industry of the Czech Socialist Republic. — Otto Šilhavý, Deputy Minister of Industry, Praha	35
A Salutatory Speech of the Tepna Enterprise, Cotton Works, National Enterprise at Náchod. — Jaroslav Jezbera, Managing Director, Náchod	39

Papers

History of the Works — An Outstanding Tool of the Communist Education — doc. RSDr. Antonín Faltys, CSc., Institute of Marxism-Leninism of the Central Committee of the Communist Party of Czechoslovakia, Praha	45
History, Problems and Situation of the Czechoslovak Textile Industry Since the Year 1918 Till Present Times. — Dr. ing. h. c. Václav Rohlena, The Hero of Socialist Work, Ústí nad Orlicí	57

Co-papers

History and Present Times of Textil Industry in Slovakia. — PhDr. Katarina Vadkertyová, CSc. and PhDr. Alena Bartlová, CSc., Institute of History of the Slovak Academy of Science, Bratislava	71
On Activity of the Regional Committees of History of the Works (based especially on experience in activity of the East-Bohemian Regional Committee of History of the Works). — PhDr. Jiří Netfik, The Presidium Member of the Committee for History of the Works in the Czechoslovak Socialist Republic, Nové Město nad Metují	83

Present Work and Future Plans of the Committee for History of the Works in the Czechoslovak Socialist Republic. — Václav Pubal, Chairman of the Committee for History of the Works in the ČSSR, Praha	89
Struggle of Textile Workers in the Náchod District. — Miroslav Borůvka, PhDr. Ladislav Hladký, Tepna Náchod	99
Activity and Future Working Perspectives of the Committees for History of the Works in Slovakia. — doc. PhDr. František Tomek, CSc., Chairman of the Slovak Committee for History of the Works, Bratislava	111
Revolutionary and Progressive Traditions of the Textile Workers in Eastern Part of Bohemia. — doc. PhDr. Jiří Frajdl, CSc., Pedagogical Faculty, Hradec Králové	119

Contributions to Discussion

On History of Working Initiative and Labour Achievements of the Czechoslovak Textile Workers. — Anna Bulíčková-Vacková, Hradec Králové	131
Revolutionary Traditions of the Rybárpole Textile Works and Present Days. — ing. Ladislav Hámor, Chairman of the Works Committee of the Revolutionary Trade Unions Movement, Cotton Works of V. I. Lenin, Ružomberok	137
Experience in History of the Tepna Hronov Works. — Jiří Souček, Director of the Tepna 07 Works	141
From the Ancient Cvernovka and Danubiuska to the contemporary International Women's Day Works. — Vilim Apfel, Publisher of Our Word (<i>Naše slovo</i>), The IWD Works, National Enterprise, Bratislava	145
Development of the Makyta Púchov Enterprise, A Remarkable Increase in Qualification Levels of Its Employees. — Mária Behrová, Secretary of the Works Committee of the Revolutionary Trade Unions Movement, Makyta Púchov	149
Working On History of the Linen Industry in the Czech Lands. — PhDr. Karel Shrbený, PhDr. Vladimír Wolf, General Management of the Linen Industry, Trutnov	153
On History of Textile Industry in the Brno District. — doc. PhDr. Otakar Franěk, CSc., Museum of Working Class Movement, Brno .	157
Application of the Soviet Working Methods. — Hedvika Pešková, The Hero of Socialist Work, Mostek	161

Knowledge of History of One's Works — A Basis of Multilateral Activites of the Young and New Workers. — Ján Poliak, Economic Deputy Director of the Tatrajan National Enterprise, Linen Works, Kežmarok	165
Latest History of the Jitex National Enterprise at Písek and Its Contributions to National Economy. — Miroslav Kasal, General Management of the Knitwear Industry, Písek	169
On the Past of Textile Industry in the Prostějov District. — PhDr. Miloš Kvapil, Research Institute of Clothing, Prostějov.	175
Keeping the Works Chronicle of the Třinec Iron Works the Great October Socialist Revolution with a Special Respect to the Years 1979—1982. — Radoslav Spáčil, Director of the Museum of the Třinec Iron Works	181
Glance at the Textile Dyeing-drugs Production History. — PhDr. Marta Kohárová, Department of History, Pedagogical Faculty, Hradec Králové	185
On Contribution of Museums to Elaboration of the Works History and On Elaboration of History of Textile Industry 1918—1938. — doc. PhDr. Jiří Procházka, Regional Museum, Teplice	189
Comrades Ladislav and Antonín Zápotocký at Náchod (living conditions of the textile workers in the Náchod district during the recent 100 years). — Věra Sekotová, State District Archives, Zámrsk	193
Elaborating History of Textile Machines and Equipment. — Lubomír Bauer, Technical Museum in Brno	197
Trade Unions and History of the Works in the Tepna Enterprise. — Marie Janšíková, Chairman of the Works Committee of the Revolutionary Trade Unions Movement Tepna, Náchod	199
Textile Industry Works Archives in the East-Bohemian Region and Utilization of Public Records. — Marie Lohniská, State District Archives, Zámrsk	203
The Strike of Varnsdorf. — Zdeněk Novotný, dipl. tech., Deputy Director of the Velveta Enterprise, Varnsdorf	207
Struggle of Textile Workers at Frýdek-Místek in the Days of the Former Bourgeois Republic. — Bohuslav Kafka, The Meritorious Member of the Communist Party of Czechoslovakia, Frýdek-Místek	211
Process of Nationalization in the Wool Industry in the Brno District. — JUDr. S. Otoopalík, General Management of Wool Industry, Brno	219

Future of the Works History. — doc. PhDr. Václav Jíša, CSc., Institute of Marxism-Leninism of the Central Committee of the Communist Party of Czechoslovakia, Praha	225
Ethnography of Textile Workers. — PhDr. Jarmila Štaſtná, Institute of Ethnography and Folklore Studies of the Czechoslovak Academy of Science, Praha	229
Outline of the Archives Funds Relating to the Textile Industry, Kept in the Third Department of the State District Archives, Zámrsk at Zámrsk. — Vlasta Šimková, State District Archives, Zámrsk	233
Revolutionary Movement and Present Times in the Merina National Entreprise at Trenčín. — Paula Žbudilová, Chairman of the Works Committee of the Revolutionary Trade Unions Movement, Trenčín	237
Socialist Competition in the Texlen 25 Works, Rtyň v Podkrkonoší. — Pěvuše Ježková, The Hero of Socialist Work, Rtyň v Podkrkonoši	241
Closing Speech. — Václav Pubal, Chairman of the Committee for History of the Works, Praha	243
Résumé in Russian	245